

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Медичні симуляції (практика)**

Спеціальність: **222 «Медицина»**
Освітньо-професійна програма: **Медицина»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 22**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **4-й**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **0,7 кредити ECTS (20 год.)**
Навчальні заняття: **практичні**
Підсумковий контроль: **Диф. залік**
Пререквізити: **Медична біологія, Медична та біологічна фізика; медичні інформаційні технології, Біоорганічна хімія, Анатомія людини, Гістологія, цитологія та ембріологія, Перша невідкладна допомога (практика),**

Кафедра/підрозділ: Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини, медсестринства та біоетики пр. Аерокосмічний, 137. Комунальне некомерційне підприємство «Міська клінічна лікарня № 13» Харківської міської ради, пр. Незалежності, 13, КНП Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня», корпус 2, ліве крило, 1-й та 3-й поверхи

Керівники освітнього компонента: проф. **Ащеулова Тетяна Вадимівна**,
email: tv.ashcheulova@knmu.edu.ua
проф. **Єрмоменко Галина Володимирівна**
email: hv.yeromenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/user/index.php?id=6739>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Медичні симуляції» (практика) це клінічна дисципліна, що забезпечує адаптацію студента до роботи в умовах стаціонару, перший досвід взаємодії з пацієнтами та формування деонтологічних основ професійної поведінки. Освітній компонент зосереджений на опануванні алгоритмів догляду, гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, що становлять базис клінічної діяльності. Програма передбачає засвоєння компетенцій з організації комфортного середовища для пацієнта, сприяння його швидкому одужанню та запобігання госпітальним ускладненням. Окрему увагу приділено відпрацюванню техніки базових медичних маніпуляцій та навичок надання першої допомоги при невідкладних станах, безпеці пацієнта, командній роботі та комунікації в медичному середовищі.

МЕТА КУРСУ: Трансформація теоретичних знань у впевнені практичні навички та формування клінічного мислення через роботу в симуляційному середовищі, опанування алгоритмів швидкої оцінки стану пацієнта, техніки базових медичних маніпуляцій, надання невідкладної допомоги з дотриманням принципів медичної етики та деонтології. Це створює надійний фундамент для подальшого вивчення клінічних дисциплін.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки

стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (0)

Перелік тем практичних (10 год.):

1. Медичні симуляції оцінки загального стану хворого та визначення основних показників його життєдіяльності (робота біля ліжка хворого). Сучасні підходи до клінічної оцінки загального стану пацієнта. Методика визначення та аналізу основних показників життєдіяльності. Організаційно-практичні аспекти роботи біля ліжка хворого в умовах симуляційного навчання.

2. Медичні симуляції призначення основних видів лікарських засобів та виконання найпростіших методів фізичної терапії. Принципи раціонального призначення основних груп лікарських засобів. Методичні засади виконання базових процедур фізичної терапії. Симуляційні технології у формуванні практичних навичок фармако- та фізіотерапії.

3. Медичні симуляції загального і спеціального догляду за тяжкохворими і агонуючими. Загальні принципи догляду за тяжкохворими пацієнтами. Особливості спеціального догляду за агонуючими хворими. Симуляційні технології формування навичок паліативного та хоспісного догляду.

4. Медичні симуляції призначення лікувального харчування (вирішення клінічних кейсів) та симуляції годування тяжкохворих пацієнтів. Клінічні засади призначення лікувального харчування пацієнтам різних профілів. Методика розв'язання клінічних кейсів із вибору дієтотерапії. Симуляційне відпрацювання технік годування тяжкохворих пацієнтів.

5. Диференційний залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (10 год.)

Симуляція та засвоєння практичних навичок:

- первинний огляд хворого у приймальному відділенні, огляд на педикульоз та коросту
- проведення антропометричних досліджень, визначення зросту хворого, маси тіла, ІМТ
- санітарно-гігієнічна обробка хворого у приймальному відділенні
- у транспортування хворих на кріслі-каталці, ношах; перекладання хворих на ліжко
- підготувати гігієнічну ванну для санітарно-гігієнічної обробки хворого та проведення її дезінфекції після використання
- підготовка посуду для збирання харкотиння, сечі та калу; правила дезінфекції посуду
- продемонструвати вміння опитування хворого
- продемонструвати правила загального огляду хворого
- правила виміру температури тіла, оцінка результатів, заповнення температурного листка
- на температурному листку позначити задані параметри пульсу, артеріального тиску, температури. Оцінити результати
- продемонструвати методику дослідження пульсу, артеріального тиску
- продемонструвати визначення основних показників дихання
- продемонструвати зміну білизни
- продемонструвати методику годування важкохворих
- продемонструвати техніку очисної, сифонної, масляної, крапельної та гіпертонічної клізми

- продемонструвати методу використання підкладного судна, сечоприймача та газовивідною трубки
- продемонструвати техніку гігієнічних процедур догляду за шкірою, слизовими оболонками
- підготувати необхідні матеріали та продемонструвати техніку проведення гігієнічних процедур по догляду ротової порожнини, носа та вушного проходу важкохворому
- продемонструвати техніку профілактики пролежнів
- продемонструвати правила поведінки з померлою особою

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: *офлайн/онлайн, за розкладом кафедри чи за попередньою реєстрацією, з вказанням способу реєстрації.*

Методи навчання:

- ✓ метод клінічних кейсів,
- ✓ проблемно-дослідницький метод,
- ✓ метод індивідуальних навчально-дослідних та практичних завдань,
- ✓ метод конкурентних груп,
- ✓ метод тренінгових технологій.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються протягом 24 год. Оцінки виставляються в електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10). Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються здобувачеві тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Підсумковий контроль. Форма підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни «Медичні симуляції (практика)» - диференційований залік. Проводиться по завершенню вивчення блоку відповідних тем на останньому занятті. До диференційованого заліку допускаються студенти, які відвідали всі аудиторні (практичні) навчальні заняття, передбачені календарним планом (або своєчасно їх відпрацювали), належним чином заповнили Щоденник та Підсумковий звіт і набрали за поточну початкову діяльність кількість балів, не меншу за мінімальну. Диференційований залік передбачає перевірку теоретичних знань студента, демонстрацію виконання ним практичних навичок та вирішення ситуаційних завдань з моделювання дій молодшого медичного персоналу в конкретних клінічних ситуаціях.

Оцінка з дисципліни (ОД). Оцінка з освітнього компоненту - є сума балів за ПНД та диференційованого заліку від min – 120 до max - 200 і відповідає традиційній оцінці: «задовільно», «добре», «відмінно». Одержана здобувачем кількість балів з освітнього компоненту далі оцінюється за 200 бальною шкалою, ECTS ("A", "B", "C", "D", "E") та традиційною системою («задовільно», «добре», «відмінно»).

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні на лекцію або практичне заняття більше ніж на 5 хвилин здобувач(ка) освіти може бути не допущений(на) до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Нетяженко, В. З., Щуліпенко, І. М., Мальчевська, Т. Й., Шкала, Л. В., Дідківська, Л. А., Пленова, О. М., Горач, Н. В., Потаскалова, В. С., Козьмик, Т. В. Пропедевтика внутрішньої медицини. Частина 1. Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб / За ред. В. З. Нетяженка. — Київ: Фенікс, 2024. — 552 с
2. Скрипник Н.П., Приходько Н.П., Шапошник О.А. Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник. Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»: 2024. 335 с.
3. Єпішин АВ, редактор. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими. Тернопіль: Укрмедкнига; 2020. 768 с.
4. McGaghie WC, Barsuk J H, Wayne DB, editors. Comprehensive healthcare simulation: mastery learning in health professions education. Springer Nature Switzerland AG; 2020. 409 p. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-34811-3>.
5. Alwitry A, Collier J, editors. Complaints, Litigation and Clinical Errors A Practical Guide for Health Care Students and Professionals. CRC Press; 2024. 244 p.
6. Keel S, editor. Medical and Healthcare Interactions Members' Competence and Socialization. London: Routledge; 2023. 280 p. <https://doi.org/10.4324/9781003312345>

